

φαρμόζεται στις ενισχύσεις που χορηγούνται στις επιλέξιμες δραστηριότητες υπό την προϋπόθεση ότι υπάρχει λογιστικά, σαφής διαχωρισμός των δραστηριοτήτων ή διάκριση του κόστους, ότι οι δραστηριότητες στους τομείς που εξαιρούνται από το πεδίο εφαρμογής του κανονισμού (ΕΕ) 1407/2013 (de minimis) δεν τυγχάνουν ενίσχυσης που χορηγείται δυνάμει του κανονισμού (ΕΕ) 1407/2013 (de minimis).

6. ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ – ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΠΡΑΞΕΩΝ

6.1 ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ

Επιλέξιμες είναι οι δαπάνες που πραγματοποιούνται από την ημερομηνία έκδοσης της παρούσας πρόσκλησης και μέχρι την ολοκλήρωση της επένδυσης. Σε κάθε περίπτωση επισημαίνεται ότι ο δικαιούχος φέρει την αποκλειστική ευθύνη των δαπανών που υλοποιούνται πριν την Απόφαση Ένταξης και σε περίπτωση μη ένταξης του προτεινόμενου επενδυτικού σχεδίου δεν τίθεται κανένα ζήτημα περί αποθετικής ή θετικής ζημίας.

Κατά τη διαμόρφωση του προτεινόμενου για δημόσια χρηματοδότηση προϋπολογισμού από την επιχείρηση (δικαιούχο), είναι υποχρεωτική η σύνδεση των υπό υλοποίηση ενεργειών του επενδυτικού σχεδίου με τις κατηγορίες/υποκατηγορίες επιλέξιμων δαπανών του ακόλουθου Πίνακα 1.

Πίνακας 1: Κατηγορίες/υποκατηγορίες επιλέξιμων δαπανών και όρια προϋπολογισμού

A/A	ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ/ΥΠΟΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΔΑΠΑΝΩΝ	ΑΝΩΤΑΤΟ ΠΟΣΟΣΤΟ/ΠΟΣΟ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑΣ/ΥΠΟΚΑΤΗΓΟΡΙΑΣ ΔΑΠΑΝΗΣ ΣΤΟΝ ΕΠΙΧΟΡΗΓΟΥΜΕΝΟ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟ ΤΟΥ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ
A.1	Κτίρια, εγκαταστάσεις και περιβάλλον χώρος	
A.2	Εξοπλισμός	
A.2.1	Μηχανολογικός εξοπλισμός	
A.2.2	Μηχανήματα – Εξοπλισμός ΤΠΕ / Συστήματα αυτοματισμού και ειδικά συστήματα πληροφορικής	
A.2.3	Μεταφορικά μέσα	έως 15.000 €
A.2.4	Λοιπός εξοπλισμός	έως 6.000 €
A.3	Άυλες δαπάνες	έως 10%
A.3.1	Πιστοποίηση προϊόντων – υπηρεσιών – διαδικασιών	έως 3.000 € / πιστοποιητικό και έως 9.000 € συνολικά
A.3.2	Λογισμικά και υπηρεσίες λογισμικού	έως 10.000 €
B.1	Συμβουλευτική, υποστήριξη και καθοδήγηση	Οι δαπάνες της κατηγορίας B.1 «Συμβουλευτική, υποστήριξη και καθοδήγηση» δε θα ξεπερνούν συνολικά τις 8.000 € και ειδικότερα, σύμφωνα με αναφερόμενα στην παρ. B.1 της Ενότητας Ι «ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ / ΥΠΟΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΕΠΙΛΕΞΙΜΩΝ ΔΑΠΑΝΩΝ»:
B.1.1	Σύνταξη, υποβολή και παρακολούθηση	α) τις 4.000 € για σύνταξη και υποβολή, παρακολούθηση και διαχείριση του επενδυτικού σχεδίου.
B.1.2	Λοιπές δαπάνες συμβουλευτικής, υποστήριξης και καθοδήγησης	
Γ.1	Ψηφιακή προβολή	Οι δαπάνες της κατηγορίας Γ.1 «Ψηφιακή προβολή» δε θα ξεπερνούν συνολικά τις 7.000 € και ειδικότερα, σύμφωνα με τα αναφερόμενα στην παρ. Γ.1 της Ενότητας Ι «ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ / ΥΠΟΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΕΠΙΛΕΞΙΜΩΝ ΔΑΠΑΝΩΝ»:
Γ.1.1	Προβολή διαφημιστικού μηνύματος	α) τα 1.000 € για προβολή διαφημιστικού μηνύματος σε τακτική βάση σε κοινωνικά δίκτυα και ιστοσελίδες,
Γ.1.2	Υπηρεσίες ψηφιακής προβολής	β) τις 2.000 € για υπηρεσίες ψηφιακής προβολής,
Γ.1.3	Ανάπτυξη ιστοσελίδας	γ) τις 3.000 € για ανάπτυξη ιστοσελίδας,
Γ.1.4	Ανάπτυξη/διαχείριση ηλεκτρονικού καταστήματος	δ) τις 4.000 € για ανάπτυξη/διαχείριση ηλεκτρονικού καταστήματος.

Επισημαίνεται ότι ο επιχορηγούμενος προϋπολογισμός του επενδυτικού σχεδίου, τόσο κατά τη φάση της υποβολής του όσο και κατά την ένταξή του όπως θα διαμορφωθεί μετά την αξιολόγησή του αλλά και της έγκρισης τυχόν τροποποιήσεων του που θα προκύψουν κατά την υλοποίησή του, θα πρέπει στις κατηγορίες δαπάνης Α.1 «Κτίρια, εγκαταστάσεις και περιβάλλον χώρος» και Α.2 «Εξοπλισμός» του Πίνακα 1 να ανέρχεται σε τουλάχιστον 60% του συνολικά επιχορηγούμενου προϋπολογισμού του επενδυτικού σχεδίου.

Κατά την ολοκλήρωση της επένδυσης και επί του τελικά πιστοποιούμενου κόστους αυτής δεν θα ελέγχεται η τήρηση των μέγιστων ποσοστών των κατηγοριών δαπανών, ούτε η πρόσθετη απαίτηση της προηγούμενης παραγράφου, παρά μόνο τα εγκεκριμένα επιχορηγούμενα ποσά ανά κατηγορία δαπάνης.

Σημειώνεται ότι ένα επενδυτικό σχέδιο δεν δύναται να παραληφθεί ως ολοκληρωμένο και λειτουργικό όταν το ποσοστό υλοποίησης του οικονομικού αντικείμενου αυτού κατά την τελική επαλήθευση/πιστοποίηση, **είναι μικρότερο του 50% του αρχικώς εγκεκριμένου**. Επιπλέον ένα επενδυτικό σχέδιο δεν δύναται να παραληφθεί ως ολοκληρωμένο και λειτουργικό όταν το οικονομικό αντικείμενο αυτού **κατά την τελική επαλήθευση/πιστοποίηση είναι μικρότερο από 20.000 ευρώ**.

Οι επιλέξιμες δαπάνες πληρούν τους όρους που καθορίζει η αριθμ. 137675/ΕΥΘΥ1016/ 19-12-2018 (ΦΕΚ 5968/Β/ 31-12-2018) Υπουργική Απόφαση με θέμα «Αντικατάσταση της υπ' αριθμ. 110427/ΕΥΘΥ/1020/20-10-2016 (ΦΕΚΒ' 3521) υπουργικής απόφασης με τίτλο «Τροποποίηση και αντικατάσταση της υπ' αριθμ. 81986/ΕΥΘΥ712/31-7-2015 (ΦΕΚΒ' 1822) υπουργικής απόφασης «Εθνικοί κανόνες επιλεξιμότητας δαπανών για τα προγράμματα του ΕΣΠΑ 2014- 2020 - Έλεγκοι νομιμότητας δημοσίων συμβάσεων συγχρηματοδοτούμενων πράξεων ΕΣΠΑ 2014-2020 από Αρχές Διαχείρισης και Ενδιάμεσους Φορείς- Διαδικασία ενστάσεων επί των αποτελεσμάτων αξιολόγησης πράξεων».

Η επένδυση διατηρείται στην περιοχή όπου χορηγείται η ενίσχυση για τουλάχιστον **τρία (3) χρόνια**, μετά την ολοκλήρωση της επένδυσης. Αυτό δεν εμποδίζει την αντικατάσταση μονάδας ή εξοπλισμού που κατέστησαν παρωχημένα ή υπέστησαν βλάβες κατά την περίοδο αυτή, εφόσον η οικονομική δραστηριότητα διατηρείται στη συγκεκριμένη περιοχή κατά την ανωτέρω ελάχιστη απαιτούμενη περίοδο και κατόπιν έγκρισης του αιτήματος από το αρμόδιο όργανο παρακολούθησης της πράξης. Επιπλέον τα αποκτώμενα στοιχεία ενεργητικού πρέπει να είναι καινούρια.

Η Δημόσια Δαπάνη της Δράσης, στο πλαίσιο της παρούσας Πρόσκλησης, εκτιμάται ότι θα ανέλθει σε **5.000.000€** ενώ προβλέπεται η δυνατότητα υπερδέσμευσης σε ποσοστό **40%** ή μεγαλύτερο με τη σύμφωνη γνώμη του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων. Ο **ελάχιστος και ο μέγιστος επιχορηγούμενος προϋπολογισμός κάθε επενδυτικού σχεδίου ορίζεται σε 20.000 € και 285.000 € αντίστοιχα**.

I ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ/ΥΠΟΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΕΠΙΛΕΞΙΜΩΝ ΔΑΠΑΝΩΝ**A.1 Κτίρια, εγκαταστάσεις και περιβάλλον χώρος**

Πρόκειται για δαπάνες σε **ενσώματα στοιχεία ενεργητικού** και επιλέξιμες είναι κάθε μορφής εργασίες μετά ή άνευ υλικών επί κτιριακών και λοιπών εγκαταστάσεων για κατασκευή, αναβάθμιση, διαμόρφωση κτιριακών υποδομών, για αρχική επένδυση (όπως αναφέρεται στο σχετικό ορισμό), καθώς και κάθε μορφής εργασίες διαμόρφωσης περιβάλλοντος χώρου της ενισχυόμενης επιχείρησης.

Μπορεί ενδεικτικά να περιλαμβάνονται δαπάνες που αφορούν σε:

- Εργασίες μετά ή άνευ υλικών επί κτιριακών και λοιπών εγκαταστάσεων.
- Παρεμβάσεις για τη βελτίωση, αναβάθμιση και διαμόρφωση περιβάλλοντος χώρου.
- Ηλεκτρομηχανολογικές και ειδικές εγκαταστάσεις στους χώρους παραγωγής, αποθήκευσης, διάθεσης και διοίκησης των επιχειρήσεων. Περιλαμβάνονται εργασίες προμήθειας και εγκατάστασης συστημάτων αυτοματοποίησης και ποιοτικού ελέγχου **που συνδέονται πάγια με τις κτιριακές υποδομές με τρόπο μόνιμο και σταθερό ώστε ο διαχωρισμός τους να μην είναι εφικτός για χρήση σε άλλο χώρο.**
- Κατασκευές, διαμορφώσεις, επεκτάσεις, διαρρυθμίσεις για την διευκόλυνση προσβασιμότητας των ΑμεΑ, σύμφωνα και με τα αναφερόμενα στο **ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 10: «ΠΡΟΣΒΑΣΙΜΟΤΗΤΑ ΑΜΕΑ».**
- Εργασίες και εγκαταστάσεις για την προστασία του περιβάλλοντος και την εξοικονόμηση ενέργειας, ύδατος και επεξεργασίας αποβλήτων.

Προκειμένου να είναι επιλέξιμες οι σχετικές δαπάνες της κατηγορίας A.1 «Κτίρια, εγκαταστάσεις και περιβάλλον χώρος» θα πρέπει να τηρούνται οι ακόλουθοι όροι:

- Οι δαπάνες κατασκευής, αναβάθμισης, επέκτασης, διαμόρφωσης κτιριακών εγκαταστάσεων και περιβάλλοντα χώρου, τόσο κατά τη φάση υποβολής του επενδυτικού σχεδίου, για την τεκμηρίωση του κόστους, όσο και κατά τη φάση της πιστοποίησης του φυσικού και οικονομικού αντικείμενου, να προκύπτουν από υποβαλλόμενη τεχνική μελέτη ή έγγραφο με αναλυτικές επιμετρήσεις, υπογεγραμμένο από αρμόδιο/αρμόδιους μηχανικό/μηχανικούς και να είναι σύμφωνες με την κείμενη νομοθεσία.
- Οι δαπάνες εργασιών πρέπει να γίνονται μετά την έκδοση των προβλεπόμενων από τη νομοθεσία αδειών, ειδάλλως θα είναι μη επιλέξιμες.
- Να υπάρχει ιδιοκτησία ή παραχώρηση χρήσης ή μίσθωση ή νόμιμη σύσταση επικαρπίας επί του ακινήτου για χρονικό διάστημα τουλάχιστον έξι (6) ετών από την ημερομηνία έκδοσης της απόφασης ένταξης του επενδυτικού σχεδίου. Η ιδιοκτησία, η μίσθωση, η σύσταση επικαρπίας ή η παραχώρηση χρήσης θα πρέπει να καταδεικνύεται με το 1^ο αίτημα πιστοποίησης και πριν την καταβολή της δημόσιας επιχορήγησης. Ειδικά για ανέγερση κτιρίου, το ανωτέρω χρονικό διάστημα των έξι (6) ετών τροποποιείται και διαμορφώνεται σε τουλάχιστον δώδεκα (12) έτη από την ημερομηνία έκδοσης της απόφασης ένταξης του επενδυτικού σχεδίου. Σε κάθε περίπτωση η μίσθωση πρέπει να συνεχίζεται για τουλάχιστον τρία (3) έτη μετά την ημερομηνία ολοκλήρωσης του επενδυτικού σχεδίου.
- Δεν είναι επιλέξιμες οι εργοδοτικές εισφορές για κατασκευαστικές εργασίες και οι δαπάνες που αφορούν σε δασμούς, φόρους, τέλη.
- Δεν είναι επιλέξιμη η αγορά μη οικοδομημένης ή/και οικοδομημένης γης, δηλαδή η αγορά οικοπέδου ή/και κτιριακών εγκαταστάσεων.
- Δεν είναι επιλέξιμες οι δαπάνες μίσθωσης κτιρίων και εγκαταστάσεων.
- Δεν είναι επιλέξιμες, στην παρούσα κατηγορία, οποιεσδήποτε δαπάνες εκπόνησης μελετών.

A.2 Εξοπλισμός

Πρόκειται για δαπάνες σε **ενσώματα στοιχεία ενεργητικού** και περιλαμβάνουν επενδυτικές δαπάνες για απόκτηση ή χρηματοδοτική μίσθωση εξοπλισμού. Επιλέξιμες είναι δαπάνες που αφορούν στην προμήθεια, μεταφορά, εγκατάσταση και λειτουργία, νέου σύγχρονου εξοπλισμού, απαραίτητου για τη λειτουργία της επιχείρησης και την εξασφάλιση των παρεχόμενων υπηρεσιών.

Στην κατηγορία δαπανών **A.2 «Εξοπλισμός»** περιλαμβάνονται οι ακόλουθες υποκατηγορίες με ενδεικτικές δαπάνες που μπορούν να αφορούν σε:

A.2.1 Μηχανολογικός εξοπλισμός

- Νέα σύγχρονα μηχανήματα για τους χώρους παραγωγής, αποθήκευσης, διάθεσης προϊόντων, χώρους παροχής υπηρεσιών και χώρους διοίκησης της επιχείρησης. Προμήθεια μηχανημάτων μεταφοράς και διανομής προϊόντων (π.χ. θαλάμων), ηλεκτροκίνητων ή μηχανοκίνητων ανυψωτικών περονοφόρων παντός τύπου, μηχανημάτων έργου (π.χ. εκσκαφείς) εντάσσεται επίσης στην κατηγορία αυτή.
- Που συνδέεται με την εξοικονόμηση ενέργειας και ύδατος και την προστασία του περιβάλλοντος.

A.2.2 Μηχανήματα – Εξοπλισμός ΤΠΕ / Συστήματα αυτοματισμού και ειδικά συστήματα πληροφορικής:

- Προμήθεια – μεταφορά – εγκατάσταση ηλεκτρονικών υπολογιστών.
- Προμήθεια – μεταφορά – εγκατάσταση εξοπλισμού μηχανογράφησης.
- Προμήθεια – μεταφορά – εγκατάσταση εξοπλισμού ηλεκτρονικής δικτύωσης. Δεν συμπεριλαμβάνονται τέλη ή συνδρομές σύνδεσης.
- Προμήθεια – μεταφορά – εγκατάσταση συστημάτων αυτοματισμού, συσκευών και επιστημονικών οργάνων, συμπεριλαμβανομένου εξοπλισμού αυτόματης σήμανσης, ιχνηλασιμότητας, κοστολόγησης και τιμολόγησης προϊόντων – εκσυγχρονισμού της εφοδιαστικής αλυσίδας. Συμπεριλαμβάνονται επίσης μηχανήματα και εξοπλισμός για εργαστηριακές μετρήσεις, δοκιμές και αναλύσεις με την προϋπόθεση ότι ο εξοπλισμός αυτός δεν χρησιμοποιείται για ερευνητικούς σκοπούς.

A.2.3 Μεταφορικά μέσα:

- Προμήθεια αυτοκινουμένων μεταφορικών μέσων.
- Μεταφορικά μέσα επαγγελματικής χρήσης ή μικτής/πολλαπλής χρήσης έως εννέα (9) θέσεων που θα χρησιμοποιείται για τη μεταφορά προσωπικού ή πελατών χωρίς κόμιστρο ή/και εξοπλισμού/υλικών. Η προμήθεια του μεταφορικού μέσου θα πρέπει να δικαιολογείται και να συνδέεται με το υποβληθέν επενδυτικό σχέδιο. Στο πλαίσιο της παρούσας πρόσκλησης ορίζεται ότι οι δαπάνες στην υποκατηγορία **A.2.3 «Μεταφορικά μέσα»** δεν θα ξεπερνούν τις **15.000 €**.

A.2.4 Λοιπός εξοπλισμός:

- Έπιπλα.
- Εξοπλισμός τηλεπικοινωνιών (αναβάθμιση υφιστάμενων συστημάτων τηλεπικοινωνίας, τηλεφωνικά κέντρα).

Στο πλαίσιο της παρούσας πρόσκλησης ορίζεται ότι οι δαπάνες στην υποκατηγορία **A.2.4. «Λοιπός εξοπλισμός»** δεν θα ξεπερνούν τις **6.000 €**.

Προκειμένου να είναι επιλέξιμες οι σχετικές δαπάνες της κατηγορίας A.2 «Εξοπλισμός» θα πρέπει να τηρούνται οι ακόλουθοι όροι:

- Ο εξοπλισμός που αποτελεί πάγιο στοιχείο, θεωρείται κάθε στοιχείο το οποίο με κατάλληλη χρήση και συντήρηση έχει ωφέλιμη διάρκεια χρήσης μεγαλύτερη του ενός έτους, διατηρεί το αρχικό του σχήμα και εμφάνιση κατά τη χρήση, δεν χάνει την ταυτότητά του με ενσωμάτωση σε άλλο ή πιο σύνθετο στοιχείο και καταχωρίζεται στο μητρώο παγίων και δέχεται αποσβέσεις.
- Ο υπό προμήθεια εξοπλισμός να είναι σύγχρονης τεχνολογίας, καινούργιος, αμεταχείριστος και στην κυριότητα της επιχείρησης (να μην παρακρατείται η κυριότητά τους). Για το λόγο αυτό οι επιχειρήσεις θα πρέπει να προσκομίζουν σχετική βεβαίωση του οίκου κατασκευής ή του προμηθευτή.
- Η δαπάνη χρηματοδοτικής μίσθωσης εξοπλισμού θεωρείται επιλέξιμη δαπάνη μόνο όταν ο εκμισθωτής μπορεί να συνάπτει συμβάσεις χρηματοδοτικής μίσθωσης σύμφωνα με τις διατάξεις

του Ν. 1665/1986 (ΦΕΚ 194 Α'), όπως ισχύει, και σε κάθε περίπτωση σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 19 της με αριθμ.137675/ΕΥΘΥ1016/ 19-12-2018 (ΦΕΚ 5968/Β/ 31-12-2018) Υπουργικής Απόφασης με θέμα «Αντικατάσταση της υπ' αριθμ. 110427/ΕΥΘΥ/1020/20-10-2016 (ΦΕΚΒ' 3521) υπουργικής απόφασης με τίτλο «Τροποποίηση και αντικατάσταση της υπ' αριθμ. 81986/ΕΥΘΥ712/31-7-2015 (ΦΕΚΒ'1822) υπουργικής απόφασης «Εθνικοί κανόνες επιλεξιμότητας δαπανών για τα προγράμματα του ΕΣΠΑ 2014- 2020 - Έλεγχοι νομιμότητας δημοσίων συμβάσεων συγχρηματοδοτούμενων πράξεων ΕΣΠΑ 2014-2020 από Αρχές Διαχείρισης και Ενδιάμεσους Φορείς- Διαδικασία ενστάσεων επί των αποτελεσμάτων αξιολόγησης πράξεων». Για τις μονάδες παραγωγής ή τα μηχανήματα, η μίσθωση πρέπει να λαμβάνει τη μορφή χρηματοδοτικής μίσθωσης και να περιλαμβάνει υποχρέωση αγοράς των στοιχείων ενεργητικού από τον δικαιούχο της ενίσχυσης κατά τη λήξη της περιόδου μίσθωσης.

- Οι δαπάνες χρηματοδοτικής μίσθωσης εξοπλισμού, είναι επιλέξιμες υπό την προϋπόθεση ότι το συνολικό κόστος της μίσθωσης δικαιολογεί τη μη απόκτησή τους με αγορά.
- Στην επενδυτική πρόταση τα μηχανήματα και ο εξοπλισμός περιγράφονται αναλυτικά, με τεχνικές προδιαγραφές, τεκμηριώνεται η αναγκαιότητα της χρήσης τους και το κόστους απόκτησής τους.
- Οι δαπάνες προμήθειας περιλαμβάνουν και το κόστος μεταφοράς και εγκατάστασης του εξοπλισμού μέχρι αυτός να τεθεί σε παραγωγική λειτουργία.
- Οι δαπάνες προμήθειας εξαρτημάτων είναι επιλέξιμες, εφόσον αυτά είναι παρελκόμενα των κύριων εξαρτημάτων του εξοπλισμού που προμηθεύεται, αποτελούν δηλαδή αναπόσπαστο τμήμα του για την ομαλή λειτουργία του σύμφωνα με τους όρους προμήθειας του εξοπλισμού που προσφέρει ο προμηθευτής.
- Οι δαπάνες συντήρησης, επισκευής και αντικατάστασης εξοπλισμού που χρησιμοποιείται ήδη από την επιχείρηση **δεν είναι επιλέξιμες**.
- **Δεν είναι επιλέξιμες** οι δαπάνες που αφορούν σε δασμούς, φόρους, τέλη, έξοδα αμοιβών εκτελωνιστή και εκτελωνισμού.
- Η επιχείρηση πρέπει να διατηρήσει στην κατοχή της και να μη μεταβιβάσει τον εξοπλισμό, για την απόκτηση του οποίου ενισχύθηκε, τουλάχιστον για μια τριετία από την ημερομηνία της τελικής πληρωμής στο δικαιούχο.

A.3 Άυλες δαπάνες

Στο πλαίσιο της παρούσας πρόσκλησης ορίζεται ότι οι δαπάνες στην κατηγορία **A.3 «Άυλες δαπάνες»** δεν θα ξεπερνούν το **10%** του επιχορηγούμενου προϋπολογισμού του επενδυτικού σχεδίου.

Στην κατηγορία δαπανών **A.3 «Άυλες δαπάνες»** περιλαμβάνονται οι ακόλουθες υποκατηγορίες δαπανών:

A.3.1 Πιστοποίηση προϊόντων – υπηρεσιών – διαδικασιών

- Πιστοποίηση αναγνωρισμένων διαχειριστικών συστημάτων που καταλήγουν σε λήψη πιστοποιητικού από διαπιστευμένο προς τούτο φορέα.
- Σχεδιασμός και πιστοποίηση καθώς και συσκευασία/ετικέτα προϊόντων/υπηρεσιών (απαραίτητη προϋπόθεση για την πιστοποίηση της εν λόγω δαπάνης είναι η κατοχύρωση της πνευματικής ιδιοκτησίας).
- Πιστοποίηση ή/και διαπίστευση (όπου απαιτείται) σύμφωνα με εξειδικευμένα πρότυπα για δικαίωμα εισόδου των προϊόντων της επιχείρησης σε συγκεκριμένους τομείς της αγοράς – στόχους.

Ενδεικτικά δύναται να περιλαμβάνονται τα εξής:

- Σχεδιασμός προϊόντος/υπηρεσίας ή επανασχεδιασμός υφιστάμενων προϊόντων προς διάθεση σε νέες αγορές.
- Σχεδιασμός ή επανασχεδιασμός ετικέτας / συσκευασίας.

- Δοκιμές/επαληθεύσεις/πιστοποίηση προϊόντων /συσσκευασίας προϊόντων από διαπιστευμένους φορείς (εσωτερικού ή εξωτερικού).
- Δοκιμές και έλεγχοι υλικών από διαπιστευμένους φορείς (εσωτερικού ή εξωτερικού).
- Δημιουργία Βάσεων Δεδομένων με Σχεδιαστικά και Κατασκευαστικά Στοιχεία των Παραγόμενων Προϊόντων.
- Πιστοποίηση Συστημάτων από διαπιστευμένους φορείς (εσωτερικού ή εξωτερικού).
- Εργαστηριακός Εξοπλισμός που αφορά τον ποιοτικό έλεγχο/ τη διασφάλιση ποιότητας / τη διασφάλιση συμμόρφωσης με διάφορα πρότυπα.
- Διαδικασίες εξειδικευμένων σημάτων συμμόρφωσης.
- Διαδικασίες σχεδιασμού και εγκατάστασης συστημάτων διαχείρισης, ελέγχου και μέτρησης λειτουργιών και διαδικασιών.

Στο πλαίσιο της παρούσας πρόσκλησης ορίζεται ότι οι δαπάνες στην **υποκατηγορία Α.3.1 «Πιστοποίηση προϊόντων – υπηρεσιών – διαδικασιών»** δεν θα ξεπερνούν τις **3.000 €** ανά πιστοποιητικό και έως **9.000 € συνολικά**. Επίσης, το εύλογο του κόστους θα εξετάζεται διακριτά για κάθε πιστοποιητικό.

- Οι δαπάνες πιστοποίησης και τυποποίησης τελικών προϊόντων ή/και υπηρεσιών, σύμφωνα με αναγνωρισμένα πρότυπα, είναι επιλέξιμες με την προϋπόθεση ότι κατά την τελική πιστοποίηση προσκομίζεται το σχετικό πιστοποιητικό που εκδίδεται από διαπιστευμένο φορέα πιστοποίησης, το οποίο θα πρέπει να έχει εκδοθεί έως την ημερομηνία ολοκλήρωσης του επενδυτικού σχεδίου ή να τεκμηριώνεται αποδεδειγμένα ότι πληρούνται οι προϋποθέσεις για την έκδοσή του, ήτοι να έχει ολοκληρωθεί θετικά η επιθεώρηση πιστοποίησης
- Οι δαπάνες που σχετίζονται με την πιστοποίηση είναι επιλέξιμες μόνο εάν καταλήγουν σε λήψη της ζητούμενης πιστοποίησης/διαπίστευσης.
- Το κόστος για ανανέωσης συστήματος πιστοποίησης δεν είναι επιλέξιμο.

A.3.2 Λογισμικά και υπηρεσίες λογισμικού

Η προμήθεια λογισμικού και υπηρεσιών λογισμικού και τεχνολογιών επικοινωνίας (εκτός του hardware) είναι επιλέξιμη και εντάσσεται στην υποκατηγορία **A.3.2 «Λογισμικά και υπηρεσίες λογισμικού»** όταν συνδέεται άμεσα με την οικονομική δραστηριότητα του δικαιούχου και είναι απαραίτητη για την άσκηση αυτής.

Περιλαμβάνονται ενέργειες/δαπάνες που ενδεικτικά δύναται να αφορούν σε:

- Προμήθεια εξειδικευμένου λογισμικού και επιχειρησιακών εφαρμογών για την βελτιστοποίηση της παραγωγής και των επιχειρηματικών διεργασιών (τύπου Enterprise Resource Planning-ERP, Supplier and Contract Management System-SCMS, Warehouse Management System-WMS, Content Management System-CMS).
- Προμήθεια εφαρμογών διαχείρισης πιστώσεων (credit control management) ή/ και ηλεκτρονικών πληρωμών.
- Προμήθεια εξειδικευμένου λογισμικού διαχείρισης πελατών ή προσωπικού της επιχείρησης (Customer Relationship Management-CRM, Human Resource Management System-HRMS).

Στο πλαίσιο της παρούσας πρόσκλησης ορίζεται ότι οι δαπάνες στην **υποκατηγορία Α.3.2 «Λογισμικά και υπηρεσίες λογισμικού»** δεν θα ξεπερνούν τις **10.000 €**.

Προκειμένου να είναι επιλέξιμες οι σχετικές δαπάνες της υποκατηγορίας **A.3.2 «Λογισμικά και υπηρεσίες λογισμικού»** θα πρέπει να τηρούνται οι ακόλουθοι όροι:

- Το προμηθευόμενο λογισμικό να είναι καινούργιο και η επιχείρηση να είναι νόμιμος κάτοχος της άδειας χρήσης αυτού.
- Στις επιλέξιμες δαπάνες περιλαμβάνονται τα κόστη αδειών χρήσης λογισμικού ή/και σύμβασης παροχής υπηρεσιών μέχρι και ένα (1) έτος από το χρόνο προμήθειας.

- Σε περίπτωση αγοράς λογισμικού εφαρμογών που απευθύνεται σε πελατειακό κοινό, θα πρέπει να λαμβάνεται μέριμνα ώστε να εξυπηρετείται η πρόσβαση των ατόμων με αναπηρία σύμφωνα με τα ισχύοντα πρότυπα.
- Είναι επιλέξιμο ως δαπάνη το κόστος παραμετροποίησης του προμηθευμένου λογισμικού/εφαρμογών και εκπαίδευσης στη χρήση αυτών μέχρι 20% του κόστους αγοράς του λογισμικού/εφαρμογής. Σημειώνεται ότι το κόστος εκπαίδευσης είναι επιλέξιμο μόνο όταν περιλαμβάνεται στο τιμολόγιο του προμηθευτή λογισμικού/εφαρμογών.
- Δεν είναι επιλέξιμο το κόστος αναβάθμισης υφιστάμενου λογισμικού.

B.1 Συμβουλευτική, υποστήριξη και καθοδήγηση

Στο πλαίσιο της παρούσας πρόσκλησης ορίζεται ότι οι δαπάνες στην κατηγορία **B.1 «Συμβουλευτική υποστήριξη και καθοδήγηση»** δεν θα ξεπερνούν τις **8.000 €** και περιλαμβάνονται οι ακόλουθες υποκατηγορίες δαπανών:

B.1.1 Σύνταξη, υποβολή και παρακολούθηση

- Σύνταξη και υποβολή, παρακολούθηση και διαχείριση του επενδυτικού σχεδίου, έως **4.000 €**.

B.1.2 Λοιπές δαπάνες συμβουλευτικής, υποστήριξης και καθοδήγησης

- Αμοιβές εκπόνησης τεχνικών μελετών μηχανικών, όπως π.χ. έκδοσης οικοδομικής άδειας, περιβαλλοντικής αδειοδότησης, εγκατάστασης νέου μηχανολογικού εξοπλισμού και ηλεκτρομηχανολογικών εγκαταστάσεων, επίβλεψης εργασιών.
- Δαπάνες εκκίνησης για την ίδρυση των επιχειρήσεων (π.χ. έξοδα κατάρτισης και δημοσίευσης του καταστατικού, αμοιβές νομικών υπηρεσιών και παροχής φοροτεχνικών συμβουλών που πραγματοποιούνται μέχρι την έναρξη της επιχείρησης. Οι δαπάνες αυτές δεν μπορεί να αποτελούν αντικείμενο συνεχούς ή περιοδικής δραστηριότητας, ούτε να συνδέονται με τις συνήθεις λειτουργικές δαπάνες της επιχείρησης, όπως π.χ. τακτικές υπηρεσίες παροχής φορολογικών και νομικών συμβουλών.
- Αμοιβές υπηρεσιών ενεργειακού ελεγκτή, ενεργειακού επιθεωρητή εγγεγραμμένου στο Μητρώο Ενεργειακών Επιθεωρητών για την έκδοση Πιστοποιητικών Ενεργειακής Απόδοσης στις περιπτώσεις παρεμβάσεων που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του ΚΕνΑΚ.
- Συμβουλευτική για θέματα έρευνας – καινοτομίας.

Προκειμένου να είναι επιλέξιμες οι σχετικές δαπάνες της κατηγορίας B.1 «Συμβουλευτική, υποστήριξη και καθοδήγηση» θα πρέπει να τηρούνται οι ακόλουθοι όροι:

- **Οι δαπάνες σύνταξης και υποβολής, παρακολούθησης και διαχείρισης του επενδυτικού σχεδίου αφορούν στο χρονικό διάστημα από την έκδοση της παρούσας πρόσκλησης και μέχρι την ολοκλήρωση της επένδυσης. Πιθανές δαπάνες διαμονής, μετακίνησης και λοιπές δαπάνες ταξιδίων των συμβούλων περιλαμβάνονται στη συνολική αμοιβή τους και δεν είναι επιλέξιμες ως διακριτές δαπάνες.**
- **Οι δαπάνες εκπόνησης μελετών θα αξιολογούνται για τη σκοπιμότητα και τη συνάφειά τους σε σχέση με το επενδυτικό σχέδιο.**
- **Οι δαπάνες συμβουλευτικής για θέματα έρευνας - καινοτομίας θα αξιολογούνται για τη σκοπιμότητα και τη συνάφειά τους σε σχέση με το επενδυτικό σχέδιο.**

Γ.1 Ψηφιακή προβολή

Στο πλαίσιο της παρούσας πρόσκλησης ορίζεται ότι οι δαπάνες στην κατηγορία **Γ.1 «Ψηφιακή προβολή»** δεν θα ξεπερνούν τις **7.000 €**. Επισημαίνεται ότι **δεν είναι επιλέξιμο** το κόστος για προβολή διαφημιστικού μηνύματος σε: blog και προσωπικές ιστοσελίδες. Περιλαμβάνονται οι ακόλουθες υποκατηγορίες δαπανών και αποκλειστικά αυτές είναι επιλέξιμες:

Γ.1.1 Προβολή διαφημιστικού μηνύματος

- Προβολή ψηφιακού διαφημιστικού μηνύματος σε τακτική βάση σε κοινωνικά δίκτυα και ιστοσελίδες στην Ελλάδα και σε χώρες προορισμού των προϊόντων και υπηρεσιών (π.χ. Google ads, ads, Facebook ads, Instagram ads, YouTube, κ.λπ.). Το μέγιστο επιλέξιμο κόστος για την υποκατηγορία δαπάνης είναι 1.000 €.

Γ.1.2 Υπηρεσίες ψηφιακής προβολής

- Υπηρεσίες ψηφιακής προβολής (π.χ. email marketing, newsletter campaign, web banners, ανάπτυξη ψηφιακού υλικού διαφήμισης), έως 2.000 €.
- Επισημαίνεται ότι συμβουλευτικές υπηρεσίες ψηφιακής προβολής είναι επιλέξιμες αποκλειστικά και μόνο στην περίπτωση που καταλήγουν σε εφαρμογή από την πλευρά των επιχειρήσεων των προτεινόμενων παρεμβάσεων.

Γ.1.3 Ανάπτυξη ιστοσελίδας

- Δημιουργία ιστοσελίδας, έως 3.000 €, με τα παρακάτω κατ' ελάχιστον χαρακτηριστικά:
  - να είναι λειτουργική σε 2 τουλάχιστον γλώσσες,
  - να είναι mobile responsive ή dedicated mobile version
  - να είναι προσβάσιμη σε άτομα με αναπηρία (βλ. **ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 10: «ΠΡΟΣΒΑΣΙΜΟΤΗΤΑ Α-ΜΕΑ»**).

Γ.1.4 Ανάπτυξη/διαχείριση ηλεκτρονικού καταστήματος

- Υπηρεσίες ανάπτυξης και διαχείρισης ηλεκτρονικού καταστήματος e-shop, έως 4.000 €, με τα παρακάτω κατ' ελάχιστον χαρακτηριστικά:
  - να είναι λειτουργική σε 2 τουλάχιστον γλώσσες,
  - να είναι mobile responsive ή dedicated mobile version,
  - να συνοδεύεται από λογισμικά: παραγγελιοληψίας, αποθήκης και ηλεκτρονικών πληρωμών,
  - να είναι προσβάσιμη σε άτομα με αναπηρία (βλ. **ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 10: «ΠΡΟΣΒΑΣΙΜΟΤΗΤΑ Α-ΜΕΑ»**).